

Kim glifosatın yetkilendirilmesinin uzatılmasını istiyor? (2. Bölüm)

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /РЗ/

Дата: 18.03.2016 Брой: 3/2016

Glifosatın canlı organizmalar ve çevre üzerindeki zararlılığına ilişkin araştırmaların en son sonuçları, şirket çıkarlarını körü körüne takip ederek kendi vatandaşlarının sağlığını tehlikeye atan Avrupa kurumlarının karar alma süreçlerini ciddi şekilde sorgulanır hale getirdi. Kamuoyunda baskı oluşturmak için çoğu zaman tamamen zıt bilimsel tezlerin spekülasyon malzemesi yapılması skandal bir durum. AB Komisyonu'nda kararlar nasıl alınıyor ve risk değerlendirme organları nasıl çalışıyor?

İki kavga ederken, üçüncüsü kazanır.

Dünya Sağlık Örgütü'nü alarma geçiren çalışmaları yapan bilim insanları resmi olarak açıklandı ve raporları kamuya açık. Aynı zamanda, Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi, kişisel korumalarının sağlanması gerektiği gerekçesiyle yazarlarının kimliğini gizli tuttu.

Piyasaya yeni bir ürünün sunulması veya zaten yetkilendirilmiş bir ürünün yetkisinin uzatılması için standart prosedür şu şekilde işler: toksikolojik çalışmaların maliyetleri tamamen üretici firma tarafından karşılanır, ancak bilgi, belgeler ve bilimsel çalışmaların kendisi, ürünü uluslararası kalite ve pratik uygunluk standartlarına göre değerlendiren yetkili otoriteler tarafından yürütülür.

Gıdalardaki pestisitlerin kontrolüne ilişkin olarak, "glifosat" herbisiti de dahil olmak üzere, 396/2005 sayılı Tüzüğün uygulanmasında, Avrupa Birliği'nde, Bulgaristan'da da dahil olmak üzere, (AB) 400/2014 sayılı Tüzük ile kabul edilen, Birliğin koordineli çok yıllık bir kontrol programı dahilinde üç yıllık bir program halen uygulanmaktadır. Bu program, hayvansal ve bitkisel gıdalardaki pestisitlerin maksimum kalıntı seviyelerine uyumu ve tüketicilerin bu kalıntılara maruz kalma düzeyinin değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Ancak, Avrupa gıda otoriteleri başka bir yazılı olmayan uygulamaya güveniyor. 2013 yılında Alman ZDF televizyon kanalında yayınlanan bir raporda, üretici ve değerlendirici arasındaki doğrudan bağlantı oldukça açık bir şekilde gösteriliyor. Üretici rolündeki Amerikan şirketi Monsanto, Berlin'deki Federal Risk Değerlendirme Enstitüsü'ne önceden hazırlanmış raporları ve ön sonuçları sunuyor. Program, bu tür Avrupa örgütlerinin, ürünlerinin kalitesi ve güvenliği hakkında yalnızca kendi şirket çıkarlarına uygun teorileri destekleyen endüstriyel aktörlere tam bağımlılığını vurguluyor. Başka bir deyişle, yetkili otoritelerin rolü, yalnızca ilgili ürünün kullanımının kalitesini ve kontrolünü "garanti eden" önemli belgelere imza ve mühür atmaya indirgenmiş durumda.

Bulgaristan'da 2014 yılında, Tarım Bakanı Desislava Taneva'nın 16 Şubat'ta Parlamento Kontrolü sırasında, Bulgar tarımında glifosat herbisitinin kullanımının kontrolü ve çeşitli gıdalardaki dağılımına ilişkin bir parlamento sorusuna yanıt olarak resmen açıkladığı üzere, **etken maddesi "glifosat" olan 515 bin litre bitki koruma ürünü** piyasaya sunuldu. 2016 yılında tartışmalı madde incelenecek ve elde edilen tüm sonuçlar Bulgaristan Gıda Güvenliği Ajansı (BGGA) tarafından, son bir değerlendirme yaparak uygun kısıtlamaların getirilip getirilmeyeceğine karar verecek olan Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi'ne (EFSA) sunulacak. Ayrıca, yıl başında **BGGA ile Federal Risk Değerlendirme Enstitüsü (BfR) arasında, Almanya'nın Berlin kentinde düzenlenen Uluslararası Yeşil Hafta tarım, gıda ve bahçecilik fuarı çerçevesinde bir işbirliği anlaşması imzalandığı** da kayda değer. İki kurum arasında kontrol ve risk değerlendirme yöntemlerinin uyumlaştırılması, Alman enstitüsünün öncü bir stratejisi olup, bu amaçla Bulgar tarafına laboratuvar ekipmanı ücretsiz olarak sağlanacak. Sağlanan ekipman arasında gıdaların mikrobiyolojik testi, hayvan hastalıklarının teşhisi vb. için teknik araçlar bulunuyor. Kimyasal analizler ve serolojik çalışmalar için gerekli yardımcı ekipmanlar da bağışlanacak.

Avrupa'da karar alma süreci

Çoğu zaman yalnızca gıda güvenliği mevzuatını ve gıdalardaki pestisitlerin kontrolünü ilgilendiren bir dizi önlem, düzenleyici prosedüre uygun olarak Avrupa Parlamentosu'nun "inceleme hakkını" içerir. Üyelerinin çoğunluğu önlem taslağına itiraz eden bir kararı kabul ederse, taslak Komisyon tarafından kabul edilmez; Komisyon daha sonra değiştirilmiş bir taslak sunabilir veya başka bir yasal teklif sunabilir. Sorun şu ki, teklifler yetkileri Komisyon'un kendisi tarafından devredilen uzman komitelerde hazırlanıyor. Komitelerde düzenli olarak, sundukları teklifleri süresiz olarak

manipüle edebilen Üye Devletlerin bakanlık uzmanları da yer alıyor. Glifosatın yetkisini kimin uzatmak istediği ve bunun nasıl gerçekleşeceği fazlasıyla açık; ancak skandal olan, kamuoyunda baskı oluşturmak ve karar alma sürecini tarım işletmeciliğindeki belirli şirket çıkarlarına devretmek için çoğu zaman tamamen zıt bilimsel tezlerin spekülasyon malzemesi yapılmasıdır.